

Themadag "plan voor solidariteit en werk" -16 april 1994

Voorgeschiedenis

De themadag van 16 april 1994 over het "plan voor solidariteit en werk" dat in nummer 59 (januari 1994) is verschenen, begon met een korte schets van de voorgeschiedenis. Daarna werd in twee 'werkgroepen' aan de hand van een aantal punten gediscussieerd over het plan en wat er verder mee te doen. In een afsluitend plenair debat werd geprobeerd tot een aantal konklusies en afspraken te komen.

DE VOORGESCHIEDENIS begint in het Redactioneel van nummer 54, maart 1993. Een citaat daaruit. "De vraag die wij stellen: gaan we als leden, kaderleden en bestuurders dan maar stug door met ons hardnekkig gevecht tegen de bierkaai? Doen we dat omdat het hoort? Zijn we met onze kritiek en oppositie gewoon een variant van het beleid dat we bestrijden, een kritiese spiegel van een vals beeld? Of zijn we bereid en in staat uit het kleine speelveld met de vele buitenspelregels te stappen? Uiteraard niet uit de vakbeweging, maar wel uit de omsingeling van dat eeuwige gevecht om procedures en millimeters. Dat betekent dat we zelf een weg moeten uitzetten, op basis van onze eigen discussies en standpunten."

Eigen agenda

Deze oproep werd tijdens de lezerskonferentie van 15 mei 1993 omgezet in de 'slogan': "Laten we onze eigen agenda bepalen". Een van de deelnemers lichtte dit als volgt toe. "Het is nodig dat we ons eigen plan trekken, zelf bepalen waar we mee bezig zijn. Het gaat dan om thema's als vertrouwen in eigen kracht, zelfbewustzijn, democratie in actie, behoud van collegialiteit. En meer inhoudelijk om punten als arbeidstijdverkorting, werkdruk bestrijden, een anti-racisme programma, een milieuprogramma en noem maar op. Dat vereist dat we ons heel sterk positioneren onder onze collega's, dat we de discussie aangaan en niet bang zijn ons buiten de agenda van de vakbondsburokratie te plaatsen."

Dit leidde tot een voorstel die eigen agenda uit te werken in "een offensief solidariteitsprogramma met de meest belangrijke eisen van dit moment; bijvoorbeeld arbeidstijdverkorting, hogere lonen en uitkeringen en bondsdemocratie. Dit programma overal aan de orde stellen, ervaringen publiceren, adviezen geven, verbeteringen aanbrengen."

foto Yvonne Alkemade

Nuchter en bescheiden

Dit voorstel voor een 'offensief solidariteitsprogramma' riep vragen op, zoals: "We kunnen ons niet uitroepen tot de linkerstrooming binnen de nederlandse vakbeweging. We moeten voorzichtig zijn om te zeggen dit en dat moet vanaf vandaag gebeuren, we maken een eisenprogramma, we hebben een blad en de rest van Nederland kan zich bij ons aansluiten of niet." Ondanks dit pleidooi voor nuchtere bescheidenheid begon bij de redactie van Solidariteit iets te borrelen als een 'plan'. We waren gewaarschuwd. Het moest geen alles omvattend programma zijn, geen instructie-boekje, misschien wel een leidraad, maar zeker geen illusies. Plannen zijn er immers meer dan genoeg. Maar gebeurt er wat mee en kan dat in de praktijk?

Besloten werd tot een (eerste) themadag, 27 november 1993. Daar werd gesproken van een offensieve agenda die voorbereid was in de vakbondskafees van Amsterdam (de situatie bij Hoogovens en mogelijke eisen) en Rotterdam (de banenpool die schijnwerk biedt). Uit de discussies kwam het definitieve idee voor een 'plan' bestaande uit een beperkt aantal punten. Weliswaar is 'plan' een zwaar woord, maar discussiestuk klinkt helemaal lullig.

Tweede themadag

Het "plan voor solidariteit en werk" bestond uiteindelijk uit een vijftal punten, voorafgegaan door een inleiding over de 'toestand' van de nederlandse vakbeweging. Kort samengevat, volgen hier nog eens de vijf punten (zie ook nummer 59):

1. Arbeidstijdverkorting, bijvoorbeeld via een vierdaagse werkweek; wel terug in tijd, maar niet in loon.
2. Organiseren van solidariteit; deze kollektieve taak is het hart van de vakbeweging.
3. Direkte, Internationale kontakten tussen vakbondsleden zijn meer nodig dan ooit.
4. Anti-stress als hoge prioriteit, stress wordt een epidemie; meer werk voor minder mensen maakt ziek.
5. Vakbondsstrijd is ook anti-racistiese strijd; goed werk voor iedereen is daarvoor een eerste stap.

Op dit 'plan' zijn reacties gevraagd en gekregen, zie nummer 60 (maart 1994). De commentaren blijken over het geheel genomen positief. Ze leidden, mede naar aanleiding van een verkiezingsforum in het amsterdams vakbondskafee (Groen Links, NCPN, SAP en SP), tot drie mogelijke aanvullingen:

- Meer aandacht voor de positie van vrouwen.
- Tegen milieu-aantastende en voor milieu-beschermende produktie.
- Ontwikkeling van nieuwe werkgelegenheid. Voor een deel terughalen van afgebroken werk, bijvoorbeeld sociale woningbouw, kinderopvang, gezondheidszorg.

Op basis hiervan werd de tweede themadag van 16 april 1994 georganiseerd. Uitgangspunt: met het 'plan' verder gaan, hangt af van wat ermee gedaan kan worden.

Redactie